

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **O. A.**, zast. JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 26. 7. 2023, č. j. 47 A 3/2023-13,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce, JUDr. Ireně Strakové, **se** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ani náhrada hotových výdajů **nepřiznávají**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Jak uvedl Krajský soud v Praze ve shora uvedeném rozsudku, ze správního spisu vyplynulo, že hlídka policie dne 13. 6. 2023 ve 4:30 hodin kontrolovala na dálnici D1 (6. km ve směru na Prahu) několik cizinců, mezi kterými byl i žalobce, který nedisponoval pobytovým oprávněním. Žalobce předložil pouze turecký cestovní pas. Policii proto vzniklo podezření, že v České republice pobývá bez oprávnění k pobytu. Žalobce by proto zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, a dne 13. 6. 2023 bylo s žalobcem zahájeno řízení o správním vyhoštění.

[2] Téhož dne byl s žalobcem proveden výslech za účasti tlumočníka do kurdského jazyka. Žalobce uvedl, že trvale bydlí ve městě H. (Turecko) spolu s manželkou, synem ve věku 2,5 let a rodiči žalobce. Manželka cestovala s žalobcem, zatímco syn zůstal v Turecku s rodiči žalobce. Žalobce má v Turecku ještě sedm sourozenců. Ještě před cestou se domluvil s převaděči, že jim pomohou dostat se do Německa za 11 000 EUR. Tam chtějí s manželkou požádat o azyl. Dne 9. 6. 2023 spolu letecky přicestovali z Turecka do Srbska. Poté jeli vozidlem taxi na adresu, kde čekal převaděč. S ním dojeli k hranici s Maďarskem. Po překonání bariéry pomocí žebříku pokračovali pěšky a ubytovali se v hotelu asi na tři dny. Odtud pokračovali autem asi pět hodin, než je zastavila policie. Žalobce nevěděl, přes jaké země jeli, a ani to, že už je v České republice. V Turecku nemají s manželkou žádné

problémy. Je tam bezpečno. Do Německa chtějí z ekonomických a zdravotních důvodů. Mají nemocného syna, který trpí mentálním postižením. V Německu je lepší sociální systém, který jim zajistí dostatek financí na léčbu syna, kterého tam chtějí také dopravit. Situaci řešili i v Turecku, ale vše je tam drahé. V Německu dostanou sociální dávky a léčba je tam na vyšší úrovni. Žalobce není členem žádné extremistické ani militantní skupiny ani politické strany. V případě návratu mu nehrozí mučení, trest smrti, nelidské či ponižující zacházení nebo jiné nebezpečí. V Maďarsku o azyl nežádali, protože vědí, že tam nemají Kurdy rádi. Potřebuje sociální pomoc pro sebe a svou rodinu a syna. Kdyby měl cestu opakovat, udělal by to znova. Zná podmínky pro vstup a pobyt na schengenském území, ale vízum by nedostal. Je si vědom svého nelegálního pobytu. Jel konkrétně do Frankfurtu, kde žijí jeho strýc a teta. Nikdo jiný z jeho rodiny nežije v Evropské unii. Na území České republiky žalobce nechtěl pobývat, účelem vstupu byl jen tranzit do Německa. Do Turecka se může vrátit, ale pokud se tak stane, bude i nadále zkoušet cestu zpět do Evropy. O azyl dosud nikde nežádal. Nezná postih za své protiprávní jednání. V České republice nemá žádný majetek. Nemá k České republice žádné závazky, pohledávky ani vazby. Není schopen sdělit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam za účelem kontroly ani oznámit případnou změnu. Není schopen složit finanční záruku.

[3] Žalobce byl rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, ze dne 14. 6. 2023, č. j. KRPS-154703-19/ČJ-2023-010022, zajištěn dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem správního vyhoštění na dobu 45 dnů od okamžiku omezení osobní svobody a byl umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Rozhodnutím téhož správního orgánu ze dne 14. 6. 2023, č. j. KRPS-154703-25/ČJ-2023-010022, bylo žalobci dle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 uloženo správní vyhoštění. Doba, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států EU, byla stanovena na dva roky.

[4] Dne 16. 6. 2023 podal žalobce v zařízení pro zajištění cizinců žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný následně žalobce rozhodnutím ze dne 19. 6. 2023, č. j. OAM-818/LE-BE01-BE02-PS-2023, zajistil dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“), a s odkazem na § 46a odst. 5 téhož zákona stanovil dobu zajištění do 14. 10. 2023.

[5] Proti rozhodnutí žalovaného o zajištění dle zákona o azylu podal žalobce u Krajského soudu v Praze žalobu, v níž namítal, že v jeho případě nebyl dán zákonný důvod jeho zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, dále, že žalovaný řádně neodůvodnil nevyužití zvláštních opatření (alternativ k zajištění) dle § 47 zákona o azylu a že nezákonná je rovněž stanovená doba zajištění.

[6] Krajský soud žalobu shora uvedeným rozsudkem ze dne 26. 7. 2023, č. j. 47 A 3/2023-13, jako nedůvodnou zamítl. Krajský soud dospěl k závěru, že v posuzovaném případě byly podmínky pro zajištění žalobce dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu splněny. Žalobce byl zajištěn za účelem správního vyhoštění a žádost o mezinárodní ochranu podal až v zařízení pro zajištění cizinců. Dle krajského soudu v posuzovaném případě rovněž existovaly objektivní okolnosti, na jejichž základě se lze domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána s úmyslem pozdržet či zmařit výkon rozhodnutí o vyhoštění. Žalobce měl přitom možnost přístupu k azylovému řízení

pokračování

již dříve, a to v Maďarsku, a následně rovněž při svém zadržení, případně zajištění policií na území České republiky. K podání žádosti však žalobce přistoupil až poté, co bylo rozhodnuto o jeho vyhoštění a zajištění podle zákona o pobytu cizinců. Krajský soud dále poukázal na to, že žalobce opakovaně uváděl, že se chce s manželkou dostat do Německa, které bylo po celou dobu jejich skutečným cílem. Dále krajský soud konstatoval, že zajištění žalobce bude plnit účel, za kterým bylo vydáno, neboť zajistí jeho dostupnost pro případný výkon rozhodnutí o vyhoštění v případě negativního rozhodnutí o jeho žádosti o mezinárodní ochranu.

[7] Závěr žalovaného o tom, že v posuzovaném případě nepostačovalo uložit žalobci zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu, shledal krajský soud dostatečně odůvodněným a ztotožnil se s ním. Odkázal na relevantní pasáže žalobou napadeného rozhodnutí. V nich žalovaný zohlednil, že žalobce přicestoval v automobilu řízeném neznámým řidičem, a to nelegálně bez víza či povolení k pobytu, byl si vědom nelegálnosti svého pobytu a dal najevo úmysl pokračovat v nelegální cestě do Německa, kde by chtěl pracovat a požádat o sociální dávky, které by mu zajistily finanční prostředky na léčbu mentálně postiženého syna, jehož zanechal v Turecku. Žalobce nemá v České republice žádné vazby ani závazky. V zemi původu žije žalobcův syn, sourozenci a rodiče. Manželka je s žalobcem v České republice. Žalobce tedy nemá ani subjektivní důvod zdržovat se v České republice, nelze proto rozumně předpokládat, že by respektoval některé ze zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, které by mu žalovaný uložil. Krajský soud připustil, že se žalovaný nevěnoval možnosti uložení zvláštních opatření koncentrovaně a nevyslovil se ani zvlášť k jednotlivým zvláštním opatřením dle zmiňovaného ustanovení, z odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou však patrné důvody, které žalovaného vedly k závěru, že by v případě žalobce nebylo možné účinně uplatnit žádné zvláštní opatření dle zákona o azylu. Krajský soud uzavřel, že popsané okolnosti nezakládají rozumný předpoklad, že by žalobce v budoucnu spolupracoval se správními orgány a respektoval rozhodnutí o vyhoštění, ale naopak spíše nasvědčují tomu, že by mařil případný výkon správního vyhoštění a pokračoval v cestě do Německa. Krajský soud tedy nepřisvědčil tvrzení žalobce, že žalovaný odůvodnil napadené rozhodnutí toliko jeho nelegálním pobytem na území České republiky.

[8] Za důvodnou nepovažoval krajský soud ani námitku, podle níž žalobce neznalý českého práva nemohl předpokládat, že jeho žádost může být v důsledku pozdního podání hodnocena jako účelová. I bez znalosti právních předpisů je logické, že osoba, která potřebuje mezinárodní ochranu, o ni požádá hned, jak to bude možné, a nebude vyčkávat až do doby, kdy se dostane do státu dle své preference. Možnost žalobce předpokládat tento důsledek pozdního podání žádosti navíc není pro posouzení splnění podmínek pro jeho zajištění podstatná.

[9] Argumentace týkající se tvrzené důvodnosti žádosti žalobce je relevantní pouze v kontextu posouzení toho, zda existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Posouzení důvodnosti žádosti je předmětem samostatného řízení. Žalovaný tedy postupoval správně, pokud se v souvislosti s podanou žádostí o mezinárodní ochranu zabýval pouze splněním zákonných podmínek pro zajištění žalobce.

[10] Krajský soud považoval za souladnou se zákonem a řádně odůvodněnou rovněž stanovenou dobu zajištění žalobce.

[11] V kasační stížnosti žalobce (stěžovatel) obecně uvedl, že žalovaný porušil § 2 odst. 1 a 3, § 3, § 4 odst. 2 a 4, § 16 a § 50 odst. 3 správního řádu. Stěžovatel rozčlenil podanou kasační stížnost na část nazvanou „*Shrnutí předcházejících řízení*“ a „*Stížnostní námitky*“. Již v první z uvedených částí však uvádí celou řadu výtek zejména vůči postupu krajskou soud, případně žalovaného. Krajský soud dle stěžovatele nesprávně vyhodnotil míru narušení stěžovatelova soukromého a rodinného života, k níž dojde v důsledku rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany a následného vycestování stěžovatele. Stěžovatel popsal, že důvodem jeho vycestování byla snaha najít místo s lepší zdravotní péčí pro jeho zdravotně postiženého syna, který je momentálně u stěžovatelových rodičů v Turecku, kde pro něj není adekvátní lékařská péče. Krajský soud ani žalovaný tedy dle stěžovatele nevzali úvahu individuální okolnosti případu stěžovatele, které byly středobodem jeho žádosti. Dále stěžovatel uvádí, že žalovaný ani krajský soud neposoudili jeho soukromý život ve vztahu k možnosti udělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu (ve znění účinném do 30. 6. 2023 – pozn. NSS). Stěžovatel má za to, že se jedná o zásadní pochybení v napadeném rozhodnutí krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Stěžovatel dále obecně uvádí, že žalovaný nezjistil všechny rozhodné skutečnosti a vycházel z neúplně zjištěného stavu.

[12] Ve druhé části kasační stížnosti již stěžovatel pouze uvedl, že se neztotožňuje se závěry krajského soudu, který se nezabýval jeho žalobními námitkami. Dále namítl, že žalovaný vydal žalobou napadené rozhodnutí na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, přičemž tuto námitku stěžovatel uplatňoval již v žalobě, krajský soud ji však vyhodnotil chybně. Stěžovatel rovněž namítl, že krajský soud zatížil řízení o žalobě vadou, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, neboť rozhodl ve věci bez nařízení jednání, aniž by pro takový postup byly splněny podmínky. Stěžovateli totiž nebyla doručena výzva dle § 51 odst. 1 s. ř. s. k vyjádření se k tomu, zda souhlasí s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání. Stěžovatel dále namítá, že považuje napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného za nezákonné, „*neboť intenzita nevyhovujícího tlumočení dosáhla takového nedostatku a intenzity a řádně tak nebyla objasněna situace, v jaké se stěžovatel nachází*“. Dále stěžovatel uvedl, že postupem žalovaného i krajského soudu byla „*mimo jiné porušena základní práva a svobody stěžovatele, konkrétně čl. 37 odst. 4*“.

[13] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.); je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[15] S ohledem na skutečnost, že se jedná o věc, kterou před krajským soudem rozhodoval samosoudce, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[16] Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechny zde zmiňované

pokračování

rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz). O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.*

[17] Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti dostatečné argumenty svědčící pro její přijatelnost.

[18] Nejvyšší správní soud předesílá, že stěžovatel předesítl v podstatné části kasační stížnosti pouze obecná tvrzení a odkazy na právní předpisy bez konkrétní vazby na nyní posuzovanou věc. V této souvislosti je zapotřebí uvést, že kasační stížnost je mimořádný opravný prostředek proti pravomocnému rozsudku krajského soudu (§ 102 s. ř. s.) Z toho plyne, že kasační námitky musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu, proti němuž byla podána. Stěžovatel je v kasační stížnosti povinen konkrétně uvést, v čem spatřuje skutková či právní pochybení krajského soudu, musí tedy sdělit, z jakých důvodů závěry krajského soudu považuje za nezákonné, nikoliv pouze vyjádřit obecný nesouhlas s jeho rozhodnutím. Pouhá obecná tvrzení o nezákonnosti napadeného rozsudku a rozhodnutí žalovaného nebo citace právních předpisů a judikatury bez jejich vztažení k okolnostem posuzovaného případu nelze považovat za řádně uplatněné kasační důvody. Zcela obecná tvrzení týkající se porušení § 2 odst. 1 a 3, § 3, § 4 odst. 2 a 4, § 16 a § 50 odst. 3 správního řádu tedy nelze považovat za projednatelné kasační námitky.

[19] V případě tvrzení o porušení „*čl. 37 odst. 4*“ stěžovatel ani neuvedl, na jaký právní předpis odkazuje, patrně měl však na mysli čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod zakotvující právo na tlumočníka při jednání, neboť tomuto odkazu předchází tvrzení stěžovatele týkající se „*nevyhovujícího tlumočení*“. I tato tvrzení jsou však naprosto obecná, když z nich vůbec není zřejmé, v čem stěžovatel spatřuje nedostatky tlumočení a zda se tato tvrzení týkají správního řízení (a jakého?) či řízení před krajským soudem. V této souvislosti tedy lze jen stručně uvést, že pro účely výsledku v řízení o správním vyhoštění, z něhož vycházel žalovaný i při vydání nyní posuzovaného rozhodnutí o zajištění stěžovatele dle zákona o azylu, byl stěžovateli na jeho přání ustanoven tlumočník do jazyka kurdského, přičemž stěžovatel s tímto ustanovením souhlasil a v jím podepsaném protokolu o tomto výsledku nevyjádřil proti tomuto tlumočení žádné připomínky. Ty uplatnil až později, po vydání žalobou napadeného rozhodnutí v nyní posuzované věci, během pohovoru v řízení o udělení mezinárodní ochrany, a to v souvislosti s tím, že během tohoto pohovoru uváděl jiné důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, než byly důvody vycestování ze

země původu, které uvedl právě při prvotním výsledku v řízení o správním vyhoštění (a na něž i přesto nadále odkazoval v žalobě i v kasační stížnosti v nyní posuzované věci). Pokud jde o řízení před krajským soudem, žalobce podal žalobu v českém jazyce a nevyjádřil v ní potřebu ustanovení tlumočníka pro účely soudního řízení jako takového. Soud rozhodl ve věci napadeným rozsudkem v souladu s § 46a odst. 8 zákona o azylu, jak bude dále vysvětleno, bez jednání a bez zbytečného odkladu po obdržení vyjádření žalovaného a správního spisu (v rámci zákonné lhůty sedmi pracovních dnů od doručení správního spisu), není tedy zřejmé, že by v soudním řízení nastala potřeba ustanovení tlumočníka stěžovateli.

[20] Dále je zapotřebí poukázat na to, že stěžovatel v rekapitulační části kasační stížnosti popisuje, k jakému zásahu do jeho soukromého a rodinného života dojde v důsledku neudělení mezinárodní ochrany a jeho vycestováním do země původu a vytýká žalovanému a krajskému soudu, že nevzali v úvahu individuální okolnosti jeho případu a neposoudili jeho situaci ve vztahu k možnosti udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a možnému porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Uvedená argumentace se však zcela míjí s předmětem tohoto řízení, jímž je zajištění stěžovatele dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, nikoliv rozhodnutí o jeho žádosti o mezinárodní ochranu.

[21] Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může žalovaný v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny nebo je pozdržet, ačkoliv žadatel mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

[22] V důsledku nyní přezkoumávaného rozhodnutí žalovaného tedy nedošlo a nedojde k zamítnutí stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani přímo k jeho nucenému vycestování do země původu. Žalovaný v tomto rozhodnutí o zajištění žadatele nemůže posuzovat v plném rozsahu důvodnost jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Pro takový postup ani nemá podmínky, neboť o zajištění žadatele rozhoduje na počátku řízení o udělení mezinárodní ochrany, ještě před poskytnutím údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze strany žadatele, provedením pohovoru s ním a shromážděním podkladů potřebných pro posouzení žádosti. Žalovaný pouze posoudí, zda vzhledem k okolnostem, které mu jsou v daném okamžiku známy, lze mít důvodně za to, že cílem podání žádosti v zařízení pro zajištění cizinců bylo vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny nebo je pozdržet za situace, kdy žádost o mezinárodní ochranu mohla být podána dříve. Tímto posouzením však žalovaný nepředjímá výsledek řízení o udělení mezinárodní ochrany.

[23] V části kasační stížnosti nadepsané „*Stížnostní námítka*“ stěžovatel namítá, že v posuzovaném případě je dán kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., k čemuž však pouze zcela obecně uvádí, že krajský soud v řízení o žalobě nesprávně posoudil právní otázku, neuvádí však o jakou právní otázku se jednalo ani v čem spočívá nesprávnost závěrů

pokračování

krajského soudu. Takto obecnou argumentaci nelze vzhledem k výše uvedenému považovat za konkrétně formulovanou kasační námitku, která by mohla tedy založit přijatelnost podané kasační stížnosti.

[24] Stejně obecně je formulována námitka, v níž stěžovatel odkazuje na kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. K tomuto kasačnímu důvodu stěžovatel pouze uvedl, že žalovaný vydal napadené rozhodnutí na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci a že tuto námitku uplatnil již v žalobě, krajský soud ji však vyhodnotil chybně. Ani z této námítky není patrné, v jakém ohledu a proč stěžovatel považuje skutková zjištění žalovaného za nedostatečná a v čem spatřuje nesprávnost závěrů krajského soudu. Tuto námitku tedy rovněž nelze považovat za projednatelnou, a nemůže tedy založit přijatelnost podané kasační stížnosti.

[25] Podle jediné konkrétně formulované kasační námítky soud zatížil řízení o žalobě vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Tuto vadu stěžovatel spatřoval konkrétně v tom, že krajský soud rozhodl ve věci bez jednání, aniž by pro takový postup byly splněny podmínky dle § 51 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel si totiž *„nevybavuje, že by mu kdy byla doručena výzva k vyjádření se k tomu, zda souhlasí s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání“*.

[26] Napadeným rozsudkem krajský soud rozhodl o žalobě směřující proti rozhodnutí o zajištění stěžovatele dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Postup soudu při projednání žaloby proti tomuto typu rozhodnutí je upraven mj. v § 46a odst. 8 zákona o azylu, který stanoví: *„V případě, že je žaloba podána prostřednictvím ministerstva, ministerstvo předloží soudu žalobu, vyjádření k žalobě a správní spis do 5 pracovních dnů ode dne doručení žaloby; je-li žaloba podána u příslušného soudu, vyžádá si soud správní spis. Ministerstvo předloží soudu vyjádření k žalobě a správní spis do 5 pracovních dnů ode dne doručení žaloby a zároveň doručí své vyjádření k žalobě žadateli o udělení mezinárodní ochrany. O žalobě soud rozhodne do 7 pracovních dnů ode dne doručení správního spisu soudu. Soud nařídí k projednání věci jednání, navrhne-li to účastník řízení nejpozději do 5 dnů ode dne podání žaloby nebo je-li to nezbytné; o tom musí být žadatel o udělení mezinárodní ochrany v rozhodnutí ministerstva poučen. Rozhodne-li soud o zrušení napadeného rozhodnutí, vyrozumí o tom ministerstvo bezprostředně po vyhlášení rozsudku.“* (pozn.: důraz doplněn soudem)

[27] Z citovaného ustanovení je zřejmé, že při projednání žaloby směřující proti rozhodnutí dle § 46a zákona o azylu se neuplatní stěžovatelem zmiňované obecné ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. upravující obecné podmínky pro rozhodnutí krajského soudu bez nařízení jednání. Krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí o azylovém zajištění v zásadě není povinen nařídít jednání. Nařídí ho pouze v případě, navrhne-li to některý z účastníků řízení nejpozději do 5 dnů od podání žaloby, nebo je-li to nezbytné. O této skutečnosti ovšem musí být žadatel poučen.

[28] Ze žalobou napadeného rozhodnutí je patrné, že stěžovatel v něm byl o výše uvedeném postupu při projednání žaloby výslovně poučen, v žalobě podané dne 14. 7. 2023 ani později v průběhu řízení o žalobě však nařízení jednání nenavrl. Vyjádření žalovaného obdržel krajský soud dne 18. 7. 2023 a správní spis dne 21. 7. 2023. Napadený rozsudek byl vydán (v rámci zmiňované lhůty dle § 46a odst. 8 věty třetí zákona o azylu) dne 26. 7. 2023, tedy až po 12 dnech od podání žaloby, pětidenní lhůta pro podání případného návrhu na

nařízení jednání tak byla zachována. Ani žalovaný provedení jednání nepožadoval a ze spisové dokumentace nevyplývá, že by jednání bylo nezbytné z jiných důvodů (zejména pro provádění dokazování nad rámec správního spisu) a ani stěžovatel nic takového netvrdí. Lze tedy uzavřít, že podmínky pro rozhodnutí ve věci bez nařízení jednání byly v posuzovaném případě splněny.

[29] Nejvyšší správní soud dodává, že si je vědom požadavků na rozsah soudního přezkumu rozhodnutí o zajištění vyplývajících z rozsudku Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Přezkum zajištění z moci úřední)*, C-704/20 a C-39/21, ECLI:EU:C:2022:858, podle něhož „soudní orgán musí při přezkumu dodržení podmínek zákonnosti zajištění státního příslušníka třetí země, které vyplývají z unijního práva, na základě skutečností obsažených ve spise, se kterými byl seznámen a jak byly doplněny a objasněny během před ním probíhajícího kontradiktorního řízení, z moci úřední uplatnit případné nesplnění podmínky zákonnosti, kterého se dotýčná osoba nedovolávala“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2023, č. j. 5 Azs 96/2021-39, publ. pod č. 4456/2023 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud však ze spisové dokumentace nezjistil žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že v posuzovaném případě nebyly splněny podmínky pro zajištění stěžovatele dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

[30] S ohledem na uvedené skutečnosti tedy dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost stěžovatele svým významem podstatně nepřesahuje jeho vlastní zájmy, neboť se nejedná o otázku, která dosud nebyla řešena judikaturou, byla řešena rozdílně, případně vyžadovala učinit judikaturní odklon a nejde ani o případ zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[31] Při rozhodování o nákladech řízení Nejvyšší správní soud vycházel z usnesení svého rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, publ. pod č. 4170/2021 Sb. NSS, podle něhož je odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, druhem zjednodušeného meritorního přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu. Výrok o náhradě nákladů řízení se tedy opírá o § 60 odst. 1 (nikoli odst. 3) ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, měl by tedy vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v řízení o kasační stížnosti důvodně vynaložil. Ze spisu však nevyplývá, že by mu v tomto řízení jakékoli náklady nad rámec běžné administrativní činnosti (vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti) vznikly, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

[32] Stěžovateli byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2023, č. j. 5 Azs 213/2023-28, ustanovena zástupkyní advokátka JUDr. Irena Straková. Hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stěžovatele platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Zástupkyně stěžovatele však vůči Nejvyššímu správnímu soudu neučinila žádný úkon právní služby, ani nedoložila provedení jakéhokoli jiného úkonu právní služby pro svého klienta. Nejvyšší správní soud jí proto odměnu za zastupování ani náhradu hotových výdajů nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

pokračování

V Brně dne 12. října 2023

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu